

Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen

Beschrijving

Over medicijnverstrekking en medisch handelen moeten met de ouders duidelijke afspraken worden gemaakt en deze moeten worden vastgelegd. De medewerkers moeten over de vereiste bekwaamheden beschikken.

We onderscheiden in dit verband drie situaties:

1. Een kind wordt ziek op school;
2. Een kind krijgt op verzoek medicijnen op school;
3. Medische handelingen bij een kind.

Een kind wordt ziek op school

Een kind komt 's ochtends gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van hoofd-, buik- of oorspijn, of wordt bijvoorbeeld door een insect gestoken. Uitgangspunt is dat een ziek kind naar huis moet. Neem contact op met de ouders en overleg met hen wat er moet gebeuren (bijv. wordt het kind gehaald, is er opvang thuis?). Ook al lijkt het kind met een eenvoudig middel te helpen, wees hierin als leerkracht uiterst terughoudend. Neem contact op met de ouders en vraag toestemming om een bepaald middel te verstrekken. Wat te doen als de ouders/verzorgers niet te bereiken zijn? In dat geval kan de leerkracht, na overleg met een collega, een eenvoudig middel geven. Raadpleeg bij twijfel altijd een arts. Blijf het kind goed observeren.

Medicijnverstrekking op school

Hier gaat het om kinderen die medicijnen hebben die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken. Dus ook onder schooltijd. Bijvoorbeeld pufjes voor astma, antibiotica, zetpillen bij toevallen. De ouders vragen aan de schoolleiding of een leerkracht deze middelen wil verstrekken. De toestemming van de ouders is dus gegeven. Het is echter van belang deze toestemming schriftelijk vast te leggen. Maak hiervoor gebruik van een toestemmingsformulier. Beschrijf in deze toestemmingsverklaring ook precies om welke medicijnen het gaat en hoe vaak, in welke hoeveelheid en hoe deze moeten worden toegediend. Leg ook de wijze van bewaren en opbergen vast.

Praktische tips voor degene die de medicijnen daadwerkelijk toedient:

Neem alleen medicijnen in ontvangst in originele verpakking en uitgeschreven op naam van het kind. Lees de bijsluiter goed, zodat u op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen.

Noteer, per keer, op een aftekenlijst dat u het medicijn aan het kind gegeven heeft. Zorg dat u alle gegevens bij de hand heeft voor het geval het kind niet goed reageert op het medicijn/er een fout is gemaakt bij de toediening. Denk aan: geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, naam medicijn. Bel in een dergelijk geval meteen een arts of specialist en bij een ernstige situatie het landelijk alarmnummer 112.

Medische handelingen

Het komt niet vaak voor dat ouders aan de schoolleiding vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Voorbeelden van medisch handelen zijn sondevoeding te geven, of een vingerprikje voor het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten. Meestal worden deze handelingen door de Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. Als toch een beroep op de school wordt gedaan, dan moet het bevoegd gezag zich realiseren dat zij daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich neemt. De toestemming van de ouders moet schriftelijk vastgelegd worden.

Wettelijke regels en aansprakelijkheid

Als een medewerker betrokken wordt bij de zorg rond een ziek kind en medische handelingen gaat uitvoeren, moet het bevoegd gezag een aantal zaken goed regelen:

- Aansprakelijkheid:

“De aansprakelijkheidsverzekering van ProCon dekt schade die de school aan derden veroorzaakt en waarvoor de school door de gedupeerde aansprakelijk kan worden gesteld.

Een onderwijsinstelling is aansprakelijk als zij tekortgeschoten is in haar zorgplicht, zoals bedoeld in artikel 6:162 BW (onrechtmatige daad/onrechtmatig nalaten). Bij elke schade (ook bij schade als gevolg van medisch handelen) zullen verzekeraars proberen te achterhalen of de school een verwijt kan worden gemaakt voor het ontstaan van de schade. Ze willen weten of de school de mogelijkheid zou hebben gehad om de schade te voorkomen, of dat in alle redelijkheid van de school had kunnen worden verwacht dat zij bepaalde maatregelen neemt om de kans op schade te beperken.

Als verzekeraars na beoordeling van de schademelding tot de conclusie komen, dat de school haar zorgplicht heeft geschonden dan is de school aansprakelijk en gaan verzekeraars over tot uitkering van de vastgestelde schade.

Als echter blijkt dat de school geen enkel verwijt kan worden gemaakt voor het ontstaan van de schade, dan is de school niet aansprakelijk en zullen verzekeraars de schade afwijzen, want er kan nu eenmaal van een school niet worden verwacht dat deze maatregelen neemt waardoor het ontstaan van schade geheel kan worden uitgesloten.

Verzekeraars stellen **geen specifieke voorwaarden** betreffende het uitvoeren van medische handelingen, maar zij verwachten dat een school alles eraan doet om de kans op schade te beperken. Met het door de school opgestelde protocol toont zij aan zich bewust te zijn van de risico's die betrekking hebben op medische handelingen en laat de onderwijsinstelling zien er alles aan te willen doen om schade te voorkomen. Daarmee voldoet zij aan het verwachtingspatroon van verzekeraars. Bij schade zullen verzekeraars beoordelen of betrokkene ook daadwerkelijk hebben gehandeld volgens het protocol”.

- Bekwaamheidsverklaring: de leerkracht moet een gedegen instructie krijgen van een arts, die vervolgens verklaart dat de leerkracht bekwaam is in het uitvoeren van een specifiek benoemde medische handeling.
- Zorg bij medisch handelen, dat in geval van een calamiteit u alle gegevens bij de hand heeft. Denk aan: geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, naam medicijn. Bel in een dergelijk geval meteen een arts of specialist en bij een ernstige situatie het landelijk alarmnummer 112.
- Invallers dienen op de hoogte te zijn van het medicijngebruik en het toedienen van medicijnen van en aan leerlingen. Dit wordt geregeld doordat voorin de klassenmap een A4-tje zit met hierop alle benodigde gegevens (zie bijlage 2).

WETTELIJKE EISEN, NORMEN EN CAO AFSPRAKEN

Wetgeving

Voor wat betreft het verrichten van medische handelingen: de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De arts moet zich er dan van vergewissen, dat de onbevoegde persoon wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten. Artikel 35 van de Wet BIG gaat over het uitvoeren van medische handelingen in opdracht van een bevoegde.

BIJLAGE 1: FORMULIER MEDICIJNGEBRUIK:

Naam kind: _____ Groep: _____

Geboortedatum: _____

Datum start medicijngebruik: _____

Datum beëindiging medicijngebruik: _____

Naam medicijn: _____

Voorgeschreven door: _____

Vorm:

- Tablet
- Drank
- Pil
- Injectie
- Anders, nl.

Wijze van inname:

- Met water
- Zonder water
- Voor het eten
- Na het eten

Dosering: _____

Tijdstip toediening:

- 's morgens om _____
- 's middags om _____

Frequentie:

- 1x per dag
- 2x per dag
- Anders, nl

Bewaarcondities:

- Koelkast
- Donker
- koel

Wie bewaakt inname:

- kind zelf
- leerkracht
- anders, nl

Ouder/verzorger gaat ermee akkoord dat ziekte onder personeelsleden bekend is

- ja
- nee

Ondertekend voor akkoord en tevens instemming met dit medicijnbeleid:

Ouders/en of verzorgers: _____

Groepsleerkracht: _____

Directie: _____

Reactie van verzekeraar op aansprakelijkheid ProCon:

“De aansprakelijkheidsverzekering van de onderwijsinstelling ProCon dekt schade die de school aan derden veroorzaakt en waarvoor de school door de gedupeerde aansprakelijk kan worden gesteld.

Een onderwijsinstelling is aansprakelijk als zij tekortgeschoten is in haar zorgplicht, zoals bedoeld in artikel 6:162 BW (onrechtmatige daad/onrechtmatig nalaten). Bij elke schade (ook bij schade als gevolg van medisch handelen) zullen verzekeraars proberen te achterhalen of de school een verwijt kan worden gemaakt voor het ontstaan van de schade. Ze willen weten of de school de mogelijkheid zou hebben gehad om de schade te voorkomen, of dat in alle redelijkheid van de school had kunnen worden verwacht dat zij bepaalde maatregelen neemt om de kans op schade te beperken.

Als verzekeraars na beoordeling van de schademelding tot de conclusie komen, dat de school haar zorgplicht heeft geschonden dan is de school aansprakelijk en gaan verzekeraars over tot uitkering van de vastgestelde schade.

Als echter blijkt dat de school geen enkel verwijt kan worden gemaakt voor het ontstaan van de schade, dan is de school niet aansprakelijk en zullen verzekeraars de schade afwijzen, want er kan nu eenmaal van een school niet worden verwacht dat deze maatregelen neemt waardoor het ontstaan van schade geheel kan worden uitgesloten.

Verzekeraars stellen **geen specifieke voorwaarden** betreffende het uitvoeren van medische handelingen, maar zij verwachten dat een school alles eraan doet om de kans op schade te beperken. Met het door de school opgestelde protocol toont zij aan zich bewust te zijn van de risico's die betrekking hebben op medische handelingen en laat de onderwijsinstelling zien er alles aan te willen doen om schade te voorkomen. Daarmee voldoet zij aan het verwachtingspatroon van verzekeraars. Bij schade zullen verzekeraars beoordelen of betrokkene ook daadwerkelijk hebben gehandeld volgens het protocol”.

Vastgesteld: 20 december 2022

Revisie: december 2026